

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in valja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 glđ. 50 kr., za pol leta 1 glđ. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Ćirila, koroske ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobe se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisli se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oknaulila se plačuje od navadne vrstice, če se natiano enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Shod volileev na Črni gori pri Ptuju.

Angeljska nedelja, dne 2. sept., je bila za Ptujsko goro nenavaden praznik. Poslanca g. dr. Gregorec in g. dr. Jurtela sta poročala o svojem delovanju na Dunaju in v Gradcu. Jagodičeva gostilna je bila okrašena z narodnimi in cesarskimi zastavami; topiči so grmeli daleč tja po Dravskem polju, vabeč na shod volilee, katerih se je zbralo na stotine. Ob 3. popoldne je otvoril zborovanje župan Gorski, gosp. Kranje, predstavil nam gosp. poslanca in vladnega zastopnika, gosp. komisarja Čapeka.

Gosp. dr. Jurtela je govoril nekako tako-le: »Naše delovanje v deželnem zboru je omejeno, ker imamo mi Slovenci premalo poslancev, in vrh tega bi se moral štajarski zbor pečati samo z gospodarskimi rečmi; na Dunaju je pač drugače; v Gradcu se le tedaj kaj govori o naših narodnih težnjah, ako nam hočejo dati brco; torej bom tudi jaz poročal večidel le o gospodarskih stvareh.

1. Lov in lovske postave. Vem, da ste nevoljni, ker vam dela divjačina mnogo sitnosti in škode; lovska postava ni prikladna za vso deželo. Na Gornjem Štajarju so planine in gozdovi; na Spodnjem imamo sadjerejo in gorice; razmere so torej pri nas celo drugačne. Tam ima gospoda korist; nam pa ni za lov; mi bi najrajši vse pokončali; gospoda pa ljubi lov, in takih je večina v Graškem zboru; torej ne morejo slovenski poslanci ničesar storiti. Vender smo po dolgem godrnjanju in prepiranju vsaj to dosegli, da je zdaj postava jasna, in da se je najem lova skrajšal od 8 let na štiri, in da so se uvedle lovske karte, za kar je treba plačati; to je torej davek, katerega plačujejo bogatei, kajti le imoviti ljudje imajo navadno lov. Toliko smo torej zdaj na boljšem. Sicer pa se morate pritoževati; če ni pritožbe, mislijo v Gradcu, da ste zadovoljni in se vam dobro godi.

2. Ko se je začela širiti peronospora ali smod, morali smo močno trkati v deželnem zboru; nekaj je bilo treba storiti; saj je tudi to zadeva Spodnještajarska; no, kupila se je galica na deželne stroške, cena se ji znižala, blago je bilo boljše in pristno. Kdor si torej zdaj neče pomagati, temu ni pomoči; sam si je kriv, ako mu smod uničuje vinograde.

Glede ameriĳanskih trt se je poslala resolucija na Dunaj, da bi vlada kaj storila; ali prošnja je obležala ondi; potem je štajarski zbor sklenil, da bi se podpirali tisti vinogradniki, ki so začeli saditi ameriĳanske trte; ali tudi to se ni obneslo; na to so sklenili napraviti nasade na Borlu, v Pišecah in v Mariboru; in to je bila podlaga, na katerej se je začelo uspešno delati; lansko leto je že bilo več milijonov reznikov, nad 40000 cepljenih in ukoreninjenih trt na

omenjenih nasadih. To je praktično, kajti tu se uči na licu mesta. Vsako leto so učni teĳaji. Vaša skrb mora zdaj biti, da pošljete v takšne kurze sposobne ljudi, da se naučijo, kako je obdelovati zemljo, saditi in cepiti trte, katere se bodo prodajale za majhno plačilo; kajti ko bi se zastoj dobivale, bi jih utegnili nekateri zanikerneži prodati in zapiti. Sploh pa je treba delavnosti; druge pomoči ni; sami si moramo pomagati. Sicer pa je ljudem mnogo olajšano s tem, da daje štajarska hranilnica brezobrestna posojila na 6 let; za to je dovolila stotisoč glđ., 5000 pa viniĳarjem, ki obiskujejo prej omenjeni teĳaj. To je lepo in prav. Če bi pa štajarski zbor ničesar ne storil za nas, bomo se Slovenci ločili, je li to Nemcem prav ali ne. To terjatev si postavimo na prvo mesto in pri tem ostanemo; toda tu smo zdaj že v politiki.

3. Prejšnji pravosodni minister gosp. Pražak je izdal naredbo za Ćeško, da ima Ćeščina pri uradih tisto pravico, kakor nemščina; ali brz je hotel Ptujski poslanec Ausserer zabraniti, da bi se tudi kaj takega ne izdalo za slovenski Štajar. Ali nismo tudi mi Avstrijei? Ali ne plačujemo tudi mi dače? Kdo nam torej hoče to brniti? In tega moža, ki hujska zoper nas, so si izvolili Ptujĳani! Danes ima v tem mestu »Südmark« svoje zborovanje; to društvo, ki hoče pokupiti slovenske kmetije, je prosilo štajarski zbor za podporo; tega se bomo branili na vso moč; društvo je z Nemškega; Bismark je je ustanovil, da bi uničil Pruske Poljake. Tako društvo prosi štajarski zbor za podporo! Na nemški meji je že spodilo nekaj viniĳarjev in nakupilo posestva. Kako bi se torej moglo tako društvo podpirati iz deželnega zaklada, tedaj tudi z našim denarjem?! Če bi to storil deželni zbor, zapustijo slovenski poslanci Gradec; potlej bodo zopet volitve; stojte torej neomahljivo in odločno za svojimi poslanci! Da bi videli danes, kakšne zastave visijo v Ptuju, delali bi zmerom po besedah: svoji k svojim; ne bi se nikdar bratili s takimi ljudmi, ne jih podpirali, ki se norčujejo iz nas; in potlej bi nikoli več »Südmarka« ne obhajala svojega zborovanja na Ptuju.

Še eno društvo je naperjeno zoper nas; to je nemški »šulverein«; ne dela sicer tako očitno, kakor prej omenjeno; ali škodljivo nam je vsekakor. Končno vam priporočam: združite se; snujte si vinorejske zadruge, bralna društva, poboljšajte si vinograde! Rad in večkrat bom prišel k vam.»

Ta govor je naredil velik utis na poslušalce, marsikomu se je porosilo oko, od vseh stranij se je čestitalo g. poslancu, in po vsej prostornej dvorani je odmevalo glasno odobravanje in ploskanje. (Dalje prih.)